

N:o 169.

Af herr **K. G. Karlsson** i Göteborg, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t angående tillgodogörande af bränsletillgången i landets torfmossar.*

Sedan åtskilliga år tillbaka har uppmärksamheten varit rigtad på den betydelse, som våra vidsträckta torfmossar skulle hafva för landets ekonomi, om de rikedomar, som dessa mossar innehålla, på ett rationellt sätt tillvaratoges. Försök i denna rigtning hafva ju ej heller helt och hållet saknats. Men om verkligt stora resultat skola kunna uppnås, framstår det nästan som en nödvändighet, att staten på allvar tager saken om hand.

Vigten af att statsmagterna ingripa med kraft på detta område framträder synnerligen klart, då man besinnar, att vi redan nu ärligen utgifva omkring sextio millioner kronor för från utlandet inköpta stenkol och koks. Då man väl vågar hoppas, att den glädjande utveckling, som vårt lands industri företett under de senaste decennierna, dock endast är en svag början till hvad som komma skall, så kan man ju med rätt stor visshet förutse, att bränslebehovet under en längre framtid kommer att ökas, och att sålunda de millioner, som för detta behofs tillfredsställande vandra till utlandet, komma att i högst väsentlig grad ytterligare svälla ut, så framt vi ej medelst inhemskt bränsle kunna ersätta det utländska.

Men om frågan sålunda är af en ovanligt stor betydelse för vår handelsbalans — en sak, på hvilken vi ju för närvarande hafva särskild anledning att rigta vår uppmärksamhet — så är den på samma gång af ej obetydlig direkt vigt för våra näringar och för vårt försvar. Jag tillåter

mig att härvidlag erinra om hvad som i detta afseende säges uti tvenne vid innevarande riksdag väckta motioner*) om skrifvelse till Kongl Maj:t angående fraktnedsättning på statens jernvägar för torfmosseprodukter. Det heter här: »I händelse af krig med blokad af våra hamnar skulle, då kol dertill gäller som krigskontraband, vårt försvar och våra näringar råka i ett ytterst svårt trångmål till följd af brist på bränsle.»

I en skrifvelse, daterad den 17 nästlidne februari, säger jernkontorets torfingeniör, herr Th. Palmberg, bland annat följande: »Hvarje mosse är en guldgrufva, såvida man förstår att med enkla, billiga och praktiska inrättningar tillgodogöra guldet i densamma. Bränntorf från svenska mossar kan betjena hela den större, dagligen växande industrien och göra den i senare tider ofantligt ökade införseln af engelska stenkol i ringa mån behöflig. Det är därför nödvändigt, att Riksdag och regering göra allt hvad göras kan för att befordra och underlätta tillgodogörandet af de svenska mossarna.»

Lifligt öfvertygad om nödvändigheten af att statsmagterna gripa sig an med lösningen af denna fråga, som synes hafva en nästan öfver-skådlig räckvidd, vågar jag att, med anslutning till en samtidigt inom Första Kammaren af herr P. Em. Lithander väckt motion och med åberopande af densammas motivering äfvensom motiveringen till samme förslagställores motion n:o 33 vid 1891 års riksdag, värdsamt föreslå,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t an-håller, att Kongl. Maj:t täcktes förordna om vidtagande af sådana åtgärder, som äro nödvändiga för att landets rika tillgång på bränslematerial i dess torfmossar skall kunna komma till allmän användning och göra landet mera än nu oberoende af stenkolsimport.

Stockholm den 27 mars 1900.

K. G. Karlsson.

*) Motion n:o 13 i Första Kammaren och motion n:o 102 i Andra Kammaren.